

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
*GENERALNOG TAJNIŠTVA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I
HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
GENERALNOG TAJNIŠTVA VIJEĆA MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 03-16-1-958/21

Sarajevo, srpanj 2021. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	8
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	10
1. KRITERIJI	10
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	10
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	12
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	12
3.2 Finacijsko upravljanje i kontrola	13
3.3 Unutarnja revizija	13
3.4 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.....	13
4. PRORAČUN	14
4.1 Aktivnosti u nadležnosti Generalnog tajništva i Vijeća ministara BiH	14
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	16
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	16
5.1.1 Izdaci za uporabu vozila	16
5.1.2 Usluge reprezentacije	17
5.2 Bilanca stanja	18
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	18
7. JAVNE NABAVE.....	20
8. IT REVIZIJA	20
9. SUDBENI SPOROVI.....	23
10. KOMENTARI	24
PRIVICI	24

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Generalno tajništvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća Generalnog tajništva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Informacijski sustav za interoperabilnost (IIS) u vrijednosti od 705.401 KM sa 31.12.2020. godine nije bio evidentiran u poslovnim knjigama Generalnog tajništva iako je isti u uporabi, čime je bilančna pozicija stalnih sredstava sa 31.12.2020. godine podcijenjena za gore navedeni iznos. Na temelju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o prijenosu nabavljenog informacijskog sustava za interoperabilnost (IIS) u okviru projekta „Tehnička potpora za unapređenje poslovnog okruženja i institucionalno jačanje - ICIS“ te Ugovora između Federalne uprave za inspekcijske poslove i Generalnog tajništva od 9.1.2020. godine izvršen je prijenos nabavljenog informacijskog sustava na Generalno tajništvo (točka 5.2. Izvješća).*

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Generalnom tajništvu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Generalnog tajništva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Generalnog tajništva za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Generalnog tajništva za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Generalnom tajništvu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Slabosti vezane za proces korištenja zajedničkih resursa sustava e-vlade i nabave licenci (točka 8. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Generalnog tajništva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Generalnog tajništva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 22.7.2021. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju je izvršio finansijsku reviziju Generalnog tajništva za 2019. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pozornosti na potencijalne posljedice nefunkcioniranja Povjerenstva za državnu imovinu te na slabosti vezane za proces korištenja zajedničkih resursa sustava e-vlade. U Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Generalnog tajništva za 2019. godinu dane su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Generalno tajništvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestilo nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
I.	Preporuke iz 2019. godine			
1.	Sačinjene su mape ključnih poslovnih procesa, plan službenih putovanja, te se vrši kontrola ugovorenih cijena usluga servisiranja i popravke vozila, dok obrazloženja povoda nastanka troškova reprezentacije i dalje nisu adekvatna.			
2.	Povjerenstvo za državnu imovinu nije funkcioniralo ni u 2020. godini.			
3.	I u 2020. godini su konstatirani slučajevi neblagovremenog razmatranja dostavljenih materijala proračunskih korisnika te neblagovremenog usvajanja i davanja suglasnosti na akte proračunskih korisnika.			
4.	Izdaci za prekovremeni rad su racionalizirani.			
5.	S obzirom na kasno usvajanje proračuna, kao i na odliv IT kadrova nije bilo integracije većeg broja institucija na sustav e-vlade. U 2020. godini su na servise e-vlade povezane još tri institucije.			
6.	Nisu poduzimane daljnje aktivnosti na povezivanju institucija u sustav e-vlade putem mreža u vlasništvu institucija BiH što su bile preporuke ekspertnog tima za telekomunikacijska rješenja koje je Vijeće ministara BiH usvojilo.			
7.	Generalno tajništvo je kreiralo Nacrt strateškog plana razvoja sustava e-vlade, ali isti još nije usvojen od Vijeća ministara BiH			
8.	Generalno tajništvo nije u potpunosti propisalo podjelu obveza i odgovornosti institucija i Generalnog tajništva nad svim aspektima korištenja i održavanja resursa sustava e-vlade, kako bi se omogućio neprekidan rad svih segmenata sustava.			
9.	Generalno tajništvo koristi pogodnosti već zaključenih ugovora (ESA) za usluge održavanja sistemskih servisa implementiranih na Microsoft platformi.			

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
II.	Preporuke iz prethodnih godina			
10.	Nisu prezentirani dokazi da su poduzete aktivnosti na realizaciji preporuka nadležne jedinice unutarnje revizije i Ureda za reviziju u svezi s uspostavljanjem jasnih kriterija po kojima Vijeće ministara BiH postupa kad je riječ o odobravanju upošljavanja sukladno donesenim zaključcima.			

Realizaciju preporuke koje se odnosila na proceduru nabave usluga prodaje avionskih karata ne možemo ocijeniti jer Generalno tajništvo ovu proceduru nije provodilo u 2020. godini. Također, imajući u vidu vrijeme donošenja Pravilnika o definiranju troškova službenih putovanja u Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH i Generalnom tajništvu te okolnosti nastale pandemijom virusa COVID-19, što je za posljedicu imalo značajno smanjenje službenih putovanja u inozemstvo u 2020. godini, ocjenu primjene Pravilnika ćemo moći dati u narednom razdoblju.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Generalno tajništvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Radom Generalnog tajništva rukovodi generalni tajnik kojeg imenuje i razrješava Vijeće ministara BiH na prijedlog predsjedatelja, sukladno Zakonu o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine na mandat od pet godina. Generalni tajnik je neposredno odgovoran za svoj rad predsjedatelju Vijeća ministara BiH. Vijeće ministara BiH je imenovalo generalnog tajnika počev od 01.04.2018. godine.

Unutarnji ustroj Generalnog tajništva utvrđen je Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji je usvojilo Vijeće ministara u rujnu 2018. godine i prema kojem je utvrđen 61 izvršitelj. Od rukovodećih radnih mjesta nepopunjeno je mjesto pomoćnika generalnog tajnika Službe za informiranje.

U Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH sistematizirano je ukupno 17 izvršitelja, u Uredu zamjenika predsjedatelja dva izvršitelja, a u Obavještajno-sigurnosno-savjetodavnoj službi pet izvršitelja.

Radom Ureda predsjedatelja Vijeća ministara upravlja savjetnik-predstojnik Ureda kojeg imenuje i razrješava predsjedatelj Vijeća ministara.

Ukupan broj izvršitelja na 31.12.2020. godine u svim navedenim organizacijskim jedinicama bio je 65 te dvije osobe na neplaćenom odsustvu.

3.2 Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole u Generalnom tajništvu je, u ključnim aspektima, implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH¹, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Prethodnih godina su sačinjene mape poslovnih procesa, utvrđeni rizici sa mjerama za smanjenje rizika te izrađen registar rizika koji su u 2020. godini ažurirani.

Kada je riječ o kontrolnim aktivnostima u obliku pisanih politika i procedura za procese, postoje interna pravila i procedure za ključne procese i kontinuirano se provode aktivnosti na donošenju nedostajućih i ažuriranju postojećih procedura.

Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola su definirane obveze i odgovornosti za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole, a aktivnosti na ažuriranju Pravilnika o unutarnjem ustroju vezano za definiranje obveza rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava financijskog upravljanja i kontrole nisu okončane.

Generalno tajništvo je dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu.

3.3 Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u institucijama BiH² i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH³, unutarnju reviziju u Generalnom tajništvu vrši Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva financija i trezora BiH.

U 2020. godini u Generalnom tajništvu nije vršena unutarnja revizija niti je Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva financija i trezora BiH dostavila godišnji plan unutarnje revizije za 2020. godinu u Generalnom tajništvu.

3.4 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Na temelju provedene revizije konstatirali smo određene slabosti u funkcioniranju unutarnjih kontrola koje se odnose na:

- Testiranjem računa za održavanje vozila i nabavu guma uočeno je da pojedini radni nalozi dobavljača nisu potpisani od strane primatelja robe ili usluge. Nepotpisivanje radnih naloga za posljedicu može imati plaćanje roba, usluga ili radova koji nisu isporučeni odnosno izvršeni.
- Testiranjem troškova goriva ustanovili smo da ima slučajeva točenja goriva koje nije ugovoreno (benzin 98).

¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

² Službeni glasnik BiH broj 27/08 i 32/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

PREPORUKA 1

Generalno tajništvo treba unaprijediti unutarnje kontrole u dijelu kompletiranja dokumentacije koja predstavlja nedvojbena dokaz o isporučenoj robi, uslugama ili radovima te osigurati da se vrše nabave samo ugovorenih artikala.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁴, Generalnom tajništvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.047.000 KM. Za tekuće izdatke je odobreno 3.428.000 KM, a za kapitalne izdatke 619.000 KM.

Uz suglasnost Ministarstva financija i trezora izvršene su dvije promjene strukture rashoda (6.11. i 30.11.2020. godine) u ukupnom iznosu od 189.500 KM. Izvršena su umanjivanja na pozicijama bruto plaća i naknada (50.000 KM), putnih troškova (79.500 KM), unajmljivanja imovine i opreme (40.000 KM) i nabave stalnih sredstava u obliku prava (20.000 KM), a povećane su pozicije: naknade troškova uposlenih (50.000 KM), nabava materijala (12.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (5.000 KM), ugovorene usluge (90.000 KM) te nabava opreme (32.500 KM). Povećanje sredstava za nabavu opreme je izvršeno sukladno Zaključku Vijeća ministara BiH od 29.7.2020. godine u cilju povećanja stupnja transparentnosti rada Vijeća ministara BiH te zbog osiguranja kontinuiteta rada u uvjetima COVID-19 pandemije.

Ukupno izvršenje proračuna sa 31.12.2020. godine iznosi 3.360.238 KM ili 83%. Razlog nižeg postotka izvršenja proračuna je manji prosječan broj uposlenih (66) u odnosu na broj uposlenih odobrenih Zakonom o proračunu za 2020. godinu (76), značajno manje izvršenje putnih troškova zbog situacije sa koronavirusom, nerealizacija sredstava odobrenih za naknade Povjerenstva za državnu imovinu (50.000 KM) zbog nefunkcioniranja ovog tijela te zbog nerealizacije svih planiranih kapitalnih izdataka zbog kasnog usvajanja Zakona o proračunu za 2020. godinu. Naime, procijenjeno je da postoji rizik da planirana procedura nabave sustava za elektronsko upravljanje dokumentima i poslovnim procesima (330.000 KM) neće moći do kraja godine biti realizirana pa se odustalo od iste.

4.1 Aktivnosti u nadležnosti Generalnog tajništva i Vijeća ministara BiH

Izvješće o radu Generalnog tajništva za 2020. godinu je usvojeno na sjednici Vijeća ministara BiH, dok je Izvješće o radu Vijeća ministara BiH za 2020. godinu u tijeku revizije bilo u fazi izrade.

Tijekom procesa revizije u institucijama BiH za 2020. godinu konstatirali smo da još uvijek postoje slučajevi neblagovremenog razmatranja dostavljenih materijala institucija ili nerazmatranje istih uopće te neblagovremenog usvajanja i davanja suglasnosti na akte proračunskih korisnika od strane Vijeća ministara BiH, pri čemu nam nisu poznati razlozi za isto, a pri tome se radi o vrlo važnim pitanjima.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Neki od primjera za navedene konstatacije su: donošenje odluke o rješavanju pitanja trajnog smještaja Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, donošenje odluke o popisu esencijalnih

I dalje postoje slučajevi neblagovremenog razmatranja dostavljenih materijala proračunskih korisnika.

lijekova u Bosni i Hercegovini, usvajanje Strategije za borbu protiv korupcije, rješavanje pitanja imenovanja ravnatelja Uprave za neizravno oporezivanje, upravnika Zavoda za izvršenje kaznenih

sankcija, ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja i dr.

Poznato nam je da u praksi postoje i situacije da ministarstva i druge institucije nadležne za davanje svojih mišljenja nisu blagovremeno odgovorile na akte institucija zbog čega se takvi materijali i nisu mogli naći na sjednicama Vijeća ministara BiH. Međutim, o navedenim pitanjima je Ured za reviziju informirao Vijeće ministara kako putem pojedinačnih izvješća o reviziji institucija tako i putem Godišnjeg revizorskog izvješća o glavnim nalazima i preporukama revizije za 2019. godinu i ranijih godina koji je Vijeće ministara BiH također samo primilo k znanju bez poduzimanja bilo kakvih aktivnosti po istim. Većina sistemskih preporuka uglavnom nije realizirana i ponavlja se iz godine u godinu.

Neblagovremeno razmatranje i usvajanje dostavljenih materijala na sjednicama Vijeća ministara kao i neblagovremeno imenovanje rukovodstva institucija može ograničiti aktivnosti institucija čija djelatnost ovisi o samom odgovoru i odlukama Vijeća ministara te imati i negativne efekte po javna sredstva. Posebno je važno navesti izostanak odgovora po aktima ili prijedlozima akata koji imaju financijski, pravni, sigurnosni i općedruštveni značaj.

Također, vezano za proces imenovanja rukovoditelja institucija, pokrenuto je više sporova koji su u tijeku, a ima i slučajeva gubitka sporova po ovom osnovu što je za posljedicu imalo isplatu novčanih sredstava na teret proračuna institucija BiH.

PREPORUKA 2

Uvažavajući činjenicu da se Vijeće ministara BiH, pored pitanja i tema na koje Ured za reviziju skreće pozornost, bavi i rješava i mnoga druga važna pitanja, bez namjere da određujemo prioritete, skrećemo pozornost na potrebu blagovremenog rješavanja gore navedenih pitanja koja također imaju financijski, sigurnosni i općedruštveni značaj.

Odlukom Vijeća ministara BiH o osnivanju Povjerenstva za državnu imovinu utvrđeno je da je Povjerenstvo stalno tijelo Vijeća ministara BiH kao i nadležnost ovog povjerenstva za izradu kriterija za utvrđivanje državne imovine i njenu raspodjelu između BiH, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i donošenje propisa o upravljanju tom imovinom te predlaganje nacрта zakona o pravima vlasništva i upravljanja državnom imovinom. Povjerenstvo ni tijekom 2020. godine nije imalo aktivnosti.

PREPORUKA 3

Imajući u vidu ulogu i važnost funkcioniranja Povjerenstva za državnu imovinu te potencijalne posljedice njenog nefunkcioniranja, smatramo da Vijeće ministara BiH treba hitno uspostaviti funkciju iste.

5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Generalno tajništvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Generalno tajništvo je, u tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvješća za 2020. godinu obrazložilo realizaciju rashoda i odstupanja u odnosu na rashode odobrene proračunom te bilančne pozicije.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 3.360. 238 KM, što je u odnosu na raspoloživi proračun za 2020. godinu manje za 686.762 KM.

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće i naknade (2.019.268 KM), naknade troškova uposlenih (350.522 KM), izdatke za telefonske i poštanske usluge (69.968 KM), izdatke za uporabu vozila (113.048 KM), ugovorene usluge (424.614 KM) te nabavu opreme (298.669 KM).

Značajni izdaci u okviru ugovorenih usluga odnose se na hardverske i softverske usluge (280.191 KM), usluge reprezentacije (46.219 KM), izdatke za ugovore o djelu (37.200 KM – neto).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1 Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2020. godini iznose 113.048 KM. Izdaci se odnose na izdatke za autogume (6.965 KM), gorivo (45.386 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (44.473 KM) te ostale troškove u svezi s vozilima (registracija i osiguranje, pranje vozila, motorno ulje). U odnosu na prethodnu godinu izdaci su veći za 23.416 KM najvećim dijelom zbog većih izdataka za materijal i usluge za održavanje vozila (17.453 KM) i goriva (3.031 KM). U obrazloženju troškova sa 31.12.2020. godine je navedeno da su starost vozila i sve češći kvarovi uzroci povećanja troškova, a zbog kasnog usvajanja proračuna za 2019. i 2020. godinu nije izvršena kupovina novih vozila.

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine⁵, Generalnom tajništvu je dano pravo na korištenje sedam službenih vozila. Generalno tajništvo je sa 31.12.2020. godine raspolagao sa devet vozila (sedam u vlasništvu i dva pozajmljena). Generalni tajnik i predsjedatelj Vijeća ministara su u travnju 2020. godine donijeli Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o načinu korištenja službenih vozila u Uredu predsjedatelja i Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH gdje je između ostalog navedeno da “izuzetno, u slučaju povećanja potreba posla može se koristiti jedno vozilo druge institucije o čemu će se zaključiti sporazum između institucija, pri čemu će sve troškove održavanja, registracije i drugo snositi institucija koja je vlasnik vozila, a Generalno tajništvo će snositi troškove goriva”. Za potrebe Ureda predsjedatelja Vijeća ministara, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH je 30.12.2019. godine ustupila jedno vozilo, a drugo vozilo je

⁵ Službeni glasnik BiH broj: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

9.3.2020. godine ustupio Centar za uklanjanje mina u BiH. Troškove goriva za vozilo koje je pozajmljeno od Direkcije snosilo je Generalno tajništvo dok za troškove goriva za vozilo pozajmljeno od Centra za uklanjanje mina nismo uočili da su evidentirani u glavnoj knjizi Generalnog tajništva niti se o tome vode evidencije iako je u Sporazumu o ustupanju vozila definirano da troškove goriva snosi Generalno tajništvo.

Na temelju kolskih naloga ustanovili smo da je vozilo Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH koristio predstojnik Ureda predsjedatelja za odlazak na posao i sa posla i ostale potrebe, odnosno 24 sata, iako je člankom 3. stavak (2) Odluke o načinu korištenja službenih vozila u Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH i Generalnom tajništvu iz 2014. godine pravo na korištenje vozila 24 sata dano predsjedatelju Vijeća ministara i generalnom tajniku. Također, uvidom u kolske naloge o korištenju navedenog vozila konstatirali smo da nalozi nisu adekvatno popunjeni odnosno da ne sadrže podatke u svezi s točenjem goriva na pumpama, početno i krajnje stanje kilometar sata i prijeđenu kilometražu u tijeku dana i sl. Pored navedenog, osoba koja je izdala putni nalog je ujedno i osoba koja vozilo koristi, čime nije izvršeno adekvatno razgraničenje dužnosti u pogledu kontrole korištenja sredstava.

Za vozilo koje je ustupio Centar za uklanjanje mina nam nisu predloženi kolski nalozi, a isto je prema prezentiranoj potvrdi o razduženju u ožujku 2021. godine vraćeno vlasniku.

Imajući u vidu da Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH nije predvidio situaciju ustupanja vozila između institucija, donošenje Odluke o izmjeni Odluke o korištenju vozila nije sukladno Pravilniku Vijeća ministara te smatramo neprihvatljivom praksu pozajmljivanja vozila između institucija s obzirom na to da se na taj način izlazi iz propisanih okvira broja vozila na koje institucije imaju pravo.

PREPORUKA 4

Generalno tajništvo je prilikom donošenja internih akata vezanih za uporabu službenih vozila kao i prilikom uporabe istih dužan poštivati propise koji reguliraju uporabu službenih vozila u institucijama BiH. Također, potrebno je za sva vozila koja se koriste osigurati uredne evidencije o uporabi istih te adekvatnu kontrolu njihovog korištenja.

5.1.2 Usluge reprezentacije

Ukupni izdaci u 2020. godini za usluge reprezentacije iznose 46.219 KM. Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, Generalnom tajništvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos za reprezentaciju u iznosu do 90.000 KM. Internom Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju u Uredu predsjedatelja i Generalnom tajništvu utvrđeno je pravo na korištenje sredstava reprezentacije u mjesečnom iznosu i to predsjedatelju Vijeća ministara (6.000 KM), predstojniku Ureda predsjedatelja (500 KM), generalnom tajniku (600 KM) te pomoćnicima generalnog tajnika (po 100 KM). Pravo na korištenje sredstava za eksternu reprezentaciju u zemlji imaju predsjedatelj Vijeća ministara i generalni tajnik, dok na eksternu reprezentaciju izvan zemlje pravo ima samo predsjedatelj Vijeća ministara.

Revizijom je konstatirano da su i dalje u pojedinim slučajevima dana obrazloženja za povod nastanka troškova reprezentacije „radni ručak, radna večera, radni sastanak sa članovima delegacije“ što nije dostatno za utvrđivanje osnovanosti i opravdanosti nastanka troškova kako je definirano internim aktima.

Troškovi interne reprezentacije odnose se uglavnom na račune Službe za zajedničke poslove institucija BiH za konzumaciju napitaka tijekom službenih sastanaka i sjednica Vijeća ministara BiH kao i za konzumaciju hrane za koje ne postoje obrazloženja povoda nastanka troška.

PREPORUKA 5

Potrebno je osigurati adekvatno dokumentiranje povoda nastanka troškova reprezentacije u svim slučajevima, odnosno da su javna sredstva utrošena u svrhu reprezentacije korištena namjenski i transparentno.

5.2 Bilanca stanja

U Bilanci stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 368.476 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 957.623 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (362.994 KM), kratkoročne tekuće obveze (132.977 KM), obveze prema uposlenima za bruto plaće i naknade iz prosinca 2020. godine (201.991 KM), kratkoročna razgraničenja po ugovorima o nabavi opreme zaključenim koncem 2020. godine sa realizacijom u 2021. godini (259.662 KM) te izvore sredstava (362.994 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

Nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana u Bilanci stanja iznosi 2.480.527 KM, ispravka vrijednosti 2.117.533 KM i sadašnja vrijednost 362.994 KM. Vrijednost novonabavljenih sredstava u 2020. godini iznosi 40.927 KM i odnosi se na nabavu kompjutorske opreme (24.344 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (4.254 KM), ostale opreme (1.349 KM), elektronske opreme (3.159 KM) i fotografske opreme (7.821 KM). Od navedenog iznosa, 1.920 KM se odnosi na doniranu opremu sukladno Odluci o raspodjeli opreme nabavljene za održavanje samita EBRD u Sarajevu, a ostatak od 39.007 KM na nabavu opreme tijekom 2020. godine.

Generalno tajništvo je izvršilo popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2020. godine. Popisom nisu konstatirana odstupanja knjigovodstvenog od stvarnog stanja.

Putem projekta „Tehnička potpora za unapređenje poslovnog okruženja i institucionalno jačanje – ICIS“ koji je implementiran putem Jedinice za implementiranje projekata u okviru

Informacijski sustav za interoperabilnost sa 31.12.2020. godine nije bio evidentiran u poslovnim knjigama.

Federalne uprave za inspekcijske poslove nabavljen je Informacijski sustav za interoperabilnost (IIS) u vrijednosti od 705.401 KM. Na temelju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine te Ugovora između Federalne uprave za inspekcijske

poslove i Generalnog tajništva od 9.1.2020. godine izvršen je prijenos nabavljenog informacijskog sustava na Generalno tajništvo. Postupcima revizije ustanovili smo da navedeni informacijski sustav sa 31.12.2020. godine nije bio evidentiran u poslovnim knjigama Generalnog tajništva iako je isti u uporabi, čime su bilančne pozicije sa 31.12.2020. godine podcijenjene za gore navedeni iznos. Isti je evidentiran u svibnju 2021. godine.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu, Generalnom tajništvu je odobreno 76 uposlenih. Na 31.12.2020. godine, Generalno tajništvo je imalo 65

uposlenih, od čega je 10 imenovanih osoba, 51 osoba uposlena na neodređeno vrijeme, a četiri na određeno vrijeme (tri osobe na poslovima vezanim za mandat izabranog dužnosnika i jedan uposlenik). Također, dvije osobe se nalaze na neplaćenom odsustvu zbog imenovanja na funkciju u drugoj instituciji.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine primljena su četiri državna službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa (pomoćnik generalnog tajnika, šef Odsjeka za opće poslove, jedan stručni savjetnik i jedan stručni suradnik) i jedan državni službenik (stručni savjetnik) putem eksternog premještaja iz Agencije za statistiku BiH. Za prijem pomoćnika generalnog tajnika nije pribavljena suglasnost Vijeća ministara dok za prijem ostalih državnih službenika jeste. Također, putem javnog oglasa su primljena i dva uposlenika u stalni radni odnos bez pribavljene suglasnosti Vijeća ministara BiH.

Tijekom godine, 17 osoba je angažirano na određeno vrijeme (od navedenog broja četvoro je nakon toga uposleno na neodređeno vrijeme nakon provedene natječajne procedure). Od ukupnog broja, sedam osoba su savjetnici predsjedatelja Vijeća ministara, jedna osoba je savjetnik zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara, četiri su državni službenici i pet uposlenici. Jedan državni službenik je primljen putem javnog oglasa za prijem na određeno vrijeme do povratka državne službenice sa porodijskog odsustva, a ostali su angažirani uz suglasnost Agencije za državnu službu (najduže devet mjeseci). Jedan državni službenik je, zbog trajanja sigurnosnih provjera i do okončanja natječajne procedure bio angažiran po ugovoru na određeno vrijeme duže razdoblje od devet mjeseci, a jedan uposlenik je bio angažiran na određeno vrijeme četiri puta sa kratkim prekidima između ugovora do okončanja natječajne procedure nakon čega je primljen u stalni radni odnos. Putem internog oglasa dva državna službenika su sa pozicije višeg stručnog suradnika postavljeni na višu poziciju (stručnog savjetnika). Tijekom godine nije bilo internih premještaja državnih službenika i uposlenika.

U Generalnom tajništvu je u razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine prestao radni odnos za sedam uposlenih, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu (jedna osoba), dragovoljnog istupanja iz državne službe (jedna osoba), smrti uposlenog (dvije osobe) te isteka ugovora o radu na određeno vrijeme (tri osobe).

Generalno tajništvo je izvršilo ocjenjivanje državnih službenika i izvješća o ocjenjivanju državnih službenika je proslijedilo Agenciji za državnu službu BiH. Također, izvršeno je ocjenjivanje rada uposlenika u Generalnom tajništvu, ali ne i u Uredu predsjedatelja i Obavještajno-sigurnosno-savjetodavnoj službi iako je člankom 53a. stavak (1) Zakona o radu u institucijama BiH⁶ propisano da „rad uposlenika podliježe radnom ocjenjivanju svake godine i obvezno se vrši u siječnju za prethodnu kalendarsku godinu, s tim da se ne ocjenjuju uposlenici koji su u kalendarskoj godini radili manje od šest mjeseci.“

PREPORUKA 6

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu zakonskih propisa u pogledu ocjenjivanja uposlenih.

Pomjeranje uposlenih u viši unutarnji platni razred u 2020. godini sukladno Metodologiji za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda⁷ nije vršeno, jer prema obrazloženjima danim tijekom revizije nisu ostvareni uvjeti za napredovanje uposlenih.

Ugovori o djelu: Ukupni neto izdaci na temelju neto isplata po ugovorima o djelu u 2020. godini iznose 37.200 KM (bruto izdaci iznose 49.688 KM). Tijekom godine angažirane su ukupno četiri osobe. Jedna osoba je bila angažirana u razdoblju od tri mjeseca na poslovima prikupljanja podataka o imenovanjima i mandatima rukovoditelja institucija, nadzornih odbora i drugih

⁶ Službeni glasnik BiH broj: 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

⁷ Službeni glasnik BiH broj: 6/12 i 76/20

radnih tijela iz nadležnosti Vijeća ministara BiH sa mjesečnom naknadom od 1.200 KM. Jedna osoba je u razdoblju od rujna do prosinca angažirana na poslovima snimanja, fotografiranja i praćenja sjednica i ostalih događaja sa mjesečnom naknadom od 700 KM. U Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH tijekom godine je jednokratno angažirana jedna osoba za poslove prevođenja (1.600 KM neto) i kontinuirano jedna osoba na poslovima stručno-konzultativnih usluga vezanih za analizu elektronskih i tiskanih medija u zemlji i inozemstvu sa mjesečnom naknadom od 2.500 KM - neto. Prema usmenom obrazloženju, kao razlog angažiranja je navedena potreba za obavljanjem ovih poslova jer je od šest savjetnika predviđenih sistematizacijom u Uredu predsjedatelja Vijeća ministara uposleno pet savjetnika. Uvažavajući dano obrazloženje, smatramo da je praksa angažiranja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor, posebno kada se radi o angažmanu duže vremensko razdoblje na poslovima koji imaju karakter radnog odnosa.

PREPORUKA 7

Preporučamo da se angažiranje osoba po osnovu ugovora o djelu koristi samo u izuzetnim slučajevima za konkretne poslove, a ne za poslove koji imaju karakter redovitih i sistematiziranih poslova.

7. JAVNE NABAVE

Generalno tajništvo je donijelo planove nabava za tekuće izdatke i kapitalne izdatke koji su imali više izmjena i dopuna sukladno potrebama. Planovi javnih nabava objavljeni su na internet stranici Generalnog tajništva na kojoj su također objavljivane i odluke o dodjeli ugovora i odluke o poništenju postupaka. Lista zaključenih ugovora i njihova realizacija se objavljuje na godišnjoj razini. Nabave je provodilo stalno povjerenstvo imenovano za nabave.

Prema podacima se portala javnih nabava Generalno tajništvo je u 2020. godini okončalo nabave i zaključilo ugovore/okvirne sporazume u iznosu od 596.032 KM bez PDV-a za koje su provedena četiri otvorena postupka, 13 konkurentskih zahtjeva i više izravnih sporazuma.

Revizijskim postupcima obuhvaćeni su sljedeći postupci nabava: nabava licenci za iron port (otvoreni postupak - 64.818 KM), nabava usluga održavanja servisa na sustavu e-vlade (konkurentski postupak - 49.884 KM), nabava licenci i održavanje softvera za kontrolu pristupa i sigurnosti podataka (konkurentski postupak- 49.982 KM), nabava storage uređaja (otvoreni postupak- 99.999 KM), nabava primarnog firewall uređaja (otvoreni postupak - 99.759 KM), nabava usluga sekundarne internet veze (konkurentski postupak -11.776 KM), nabava usluga tiskanja (izravni sporazum 3.299 KM) te nabava kompjutorske opreme (izravni sporazum- 6.995 KM).

U većini navedenih postupaka primljena je jedna ponuda koja je ocijenjena kvalificiranom. Na temelju pregledanog uzorka zaključenih ugovora nisu uočene značajne nepravilnosti u pogledu primjene općih načela Zakona o javnim nabavama.

8. IT REVIZIJA

Generalno tajništvo je tijekom 2020. godine unaprijedilo resurse sustava e-vlade i pored činjenice da je kasno usvojen proračun te da je imao odliv stručnih kadrova. Najznačajnije aktivnosti koje su realizirane tijekom 2020. godine odnose se na nabavu i implementiranje novog uređaja za zaštitu sustava, nabavu i implementiranje novog sustava za pohranu podataka, proširenje korisnika sustava e-vlade, izradu nacрта strateškog plana razvoja e-uprave te aktivnosti na implementiranju Plana oporavka.

Kada je riječ o aktivnostima po preporukama revizije iz prethodnih godina konstatirano je da su poduzete određene aktivnosti na realizaciji istih, međutim, zbog nedostatka IT kadrova, kasnog usvajanje proračuna za 2020. godinu te postojanja zadataka i aktivnosti većeg prioriteta nisu poduzimane značajnije aktivnosti.

Generalno tajništvo je u suradnji sa Ministarstvom komunikacija i prometa i Fondom za dobru upravu (GGF), te uz pomoć Britanske ambasade kreiralo nacrt Strategije za razvoj e-uprave u institucijama Vijeća ministara BiH za razdoblje 2021. – 2025. godina. U tijeku su aktivnosti na usvajanju ovog materijala na Vijeću ministara BiH.

PREPORUKE 8

Imajući u vidu važnost Strategije za razvoj e-uprave smatramo da je potrebno istu usvojiti što prije.

Korištenje zajedničkih resursa sustava e-vlade: Generalno tajništvo je prethodnih godina u suradnji sa Ministarstvom komunikacija i prometa kreiralo Analizu sustava korištenja servisa „e-vlade“ i mogućnosti korištenja servisa od strane drugih institucija koju je usvojilo Vijeće ministara BiH. Prema procjeni Službe za održavanje i razvoj sustava elektronskog poslovanja i „e-vlade“ (Služba za e-vladu), 68 institucija bi moglo djelomično ili u potpunosti biti integrirano u sustav e-vlade. Povezivanjem institucija na sustav e-vlade bi se stvorila mogućnost efikasnijeg rada korištenjem svih resursa e-vlada sustava, a pored toga bi se mogle napraviti i određene uštede za korištenje interneta.

Trenutno je 39 institucija BiH potpuno ili djelomično integrirano na sustav⁸ e-vlade, iako su uložena značajna sredstva (preko 2.000.000 KM) u ovaj sustav koji je primarno namijenjen pružanju IKT infrastrukture institucijama BiH. Od ovih 39 institucija, 18 ih potpuno koristi resurse e-vlade, dok su preostalih 21 institucija djelomični korisnici sustava e-vlade. Iako su uložena financijska sredstva i planirano implementiranje postojećih servisa e-vlade za institucije BiH, institucijama je ostavljena mogućnost da same donose odluku o tome hoće li koristiti usluge e-vlade.

Zbog kasnog usvajanje proračuna za 2020. godinu nije bilo značajnijih aktivnosti na proširenju broja institucija koje koriste „e-vladu“, a Generalno tajništvo je zaprimilo tri zvanična zahtjeva za pristup resursima e-vlade koji su realizirani.

PREPORUKA 9

Tajništvo treba nastaviti provoditi aktivnosti na integraciji institucija u sustav e-vlade sukladno usvojenoj Analizi sustava korištenja servisa „e-vlade“ i mogućnosti korištenja servisa od strane drugih institucija.

Usvojenom Analizom telekomunikacijskih rješenja je konstatirano da bi povezivanje institucija u sustav e-vlade putem mreža u vlasništvu institucija BiH pored financijskih ušteda donijelo i veću sigurnost i pouzdaniji rad sustava. U cilju brže realizacije dinamičkog plana Generalno

Još uvijek postoje slabosti u korištenju zajedničkih resursa sistema e-vlade.

tajništvo je kod Ministarstva komunikacija i prometa iniciralo izmjenu zaključaka Vijeća

⁸ Postojeća Služba za održavanje i razvoj elektronskog poslovanja i „e-vlade“ GSVM BiH osigurava sljedeće servise, usluge i aplikacije za ostale institucije: aplikaciju elektronskih sjednica, implementiranje sigurnosnih standarda informacijskih sustava, održavanje aktivnog direktorija za sve uposlene i domene koje se nalaze na sustavu „e-vlade“, DNS servise, usluge internet pristupa, web hosting, hosting domena, jedinstven web portal VM BiH i CMS, antivirusnu zaštitu, jedinstvenu platformu za autentifikaciju i autorizaciju korisnika, jedinstvenu informacijsku platformu za servis upravljanja dokumentima institucija BiH, mogućnost korištenja storage prostora za zajedničke i personalne direktorije, mogućnost korištenja serverske infrastrukture „e-vlade“ VM BiH, centralizirani sustav kontrole upravljanja printerima institucija, jedinstveni pristup registrima koji se nalaze na IDDEEA sustavu, povezivanje putem sigurnih VPN veza sa drugim institucijama prema potrebama, uspostavljanje, testiranje i održavanje redovnog „backup-a“ sustava svih bitnih podataka, te kontrolu kvalitetnog izvođenja bilo kakvih radova na postojećoj mreži i servisima, bilo od strane vanjskih suradnika angažiranih sukladno procedurama ili od strane uposlenika institucije.

ministara BiH, u smislu da se zadužuju institucije BiH za realizaciju preporuka iz dinamičkog plana aktivnosti definiranih u usvojenoj Analizi. Nakon tri godine nisu izmijenjeni zaključci po ovom pitanju, nisu slane dodatne urgencije, niti je Generalno tajništvo poduzimalo značajnije radnje u cilju realizacije preporuka i dinamičkog plana aktivnosti iz usvojene Analize. Na prethodno su utjecale tekuće okolnosti izazvane pandemijom, kasnim usvajanjem proračuna i odlivom kadrova.

PREPORUKE 10

Potrebno je poduzeti daljnje aktivnosti na rješavanju pristupa servisima e-vlade putem mreža u vlasništvu institucija BiH i na realizaciji preporuka i dinamičkog plana aktivnosti danih u usvojenoj Analizi telekomunikacijskih rješenja.

Generalno tajništvo je kreiralo katalog servisa sustava „e-vlade“ i potpisalo memorandume o tehničkoj suradnji sa institucijama koje trenutno koriste sustav „e-vlade“. Pored toga, u suradnji sa GGF-om i Britanskom ambasadom u 2020. godini kreiran je obrazac Service Level Agreement (SLA) ugovora kojim će se detaljno regulirati obveze i odgovornosti institucija za svaki pojedini servis. Sa institucijama još uvijek nisu potpisani SLA ugovori, na što je u proteklom razdoblju utjecala i epidemiološka situacija. Iako su djelomično realizirane ove aktivnosti i dalje nije jasno propisana podjela nadležnosti i obveza između institucija u pogledu održavanja opreme, aplikacija, servisa i ostalih resursa koje institucije imaju i koriste u sustavu e-vlade.

PREPORUKA 11

Generalno tajništvo treba propisati podjelu obveza i odgovornosti institucija i Generalnog tajništva nad svim aspektima korištenja i održavanja resursa sustava e-vlade kako bi omogućili neprekidan rad svih segmenata sustava.

Microsoft licence: Putem Enterprise Subscription Agreement (ESA) ugovora koji je za potrebe institucija BiH zaključilo Ministarstvo komunikacija i prometa sa Microsoftom, Generalno tajništvo je preuzelo 92 licence M365 E3 i 20 licenci Azure Monetary Commite ShrdSvr. Radi se o licencama za koje su pretplata i pravo korištenja kroz trogodišnji ESA ugovor osigurani u razdoblju od srpnja 2019. do lipnja 2022. godine. Nakon dvije godine trajanja pretplatničkog ESA ugovora sa Microsoftom plaća se zakup za sve licence, a prethodno navedene licence se ne koriste ili se djelomično koriste. Planiranje licenci koje se neće koristiti u ugovorenom razdoblju i/ili planiranje većeg broja licenci od potrebnog, te nekorisćenje ugovorenih licenci izazivaju nepotrebne troškove.

PREPORUKA 12

Generalno tajništvo treba planirati stvarno potrebne vrste i količine licenci te iste blagovremeno aktivirati i koristiti.

Nabava obnove licenci i održavanja softvera za kontrolu pristupa i sigurnosti podataka: Revizijom je konstatirano da su licence za održavanja softvera za kontrolu pristupa i sigurnosti podataka istekle 11.2.2020. godine, a ugovor o nabavi novih je potpisan tek 30.12.2020. godine. Naime, Generalno tajništvo zbog kašnjenja u usvajanju proračuna deset mjeseci nije imao podršku za predmetne licence. Zakašnjelo zaključivanje ugovora za obnovu licenci podrazumijeva da se mora platiti određena naknada za kompletno razdoblje za koje potpora nije plaćena. *Neblagovremeno zaključivanje ugovora, pored toga što je neekonomično, predstavlja rizik jer sustav nema potrebnu tehničku potporu u razdoblju kašnjenja, zbog čega ovakve nabave i situacije zahtijevaju svakako prioritarno rješavanje.*

PREPORUKA 13

Generalno tajništvo treba poduzimati aktivnosti u cilju blagovremenih zaključenja ugovora za obnovu i održavanje licenci.

Nabava uređaja za skladištenje podataka (storage uređaja): Revizijom postupka nabave i realizacije iste konstatirano je da je prihvaćena ponuda koja u potpunosti ne zadovoljava tehničku specifikaciju. Naime, traženo je da uređaj sadrži 2 procesora sa 16 jezgri minimalne brzine 1,7 GHz, a prihvaćen je uređaj koji ima 2 procesora sa 12 jezgri minimalne brzine 1,7 GHz. Postoji vjerojatnoća da je prethodno moglo utjecati na to da su i drugi ponuđači mogli ponuditi uređaje lošijih karakteristika te da u ovom slučaju nisu bili u ravnopravnom položaju.

PREPORUKA 14

Generalno tajništvo treba osigurati da prihvaćene ponude zadovoljavaju sve uvjete tražene tenderskom dokumentacijom.

9. SUDBENI SPOROVI

Prema evidencijama i informacijama Generalnog tajništva aktivno je bilo pet sudbenih sporova koji se vode protiv Vijeća ministara BiH i nadležnih institucija u okviru Vijeća ministara BiH. Radi se o parničnim postupcima u svezi s postupcima imenovanja ravnatelja Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja, Direkcije za civilno zrakoplovstvo, Regulatorne agencije za komunikacije radi poništenja rješenja o imenovanju ili poništenju postupka imenovanja, sa utuženim razlikama plaća te radnim sporovima. Za postupak po tužbi u svezi s imenovanjem ravnatelja Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja, pokrenut prethodnih godina, Sud BiH donio (nakon drugostepene presude) rješenje o nedopuštenosti revizije te rješenje o izricanju sudbenih penala, a ostali postupci su u tijeku.

Prema evidencijama iz Pravobraniteljstva BiH postoje i sporovi pokrenuti ranijih godina i tekućoj godini u kojima je tuženo Vijeće ministara BiH i druge institucije BiH po različitim pitanjima (radni sporovi - osporavanje Odluke Vijeća ministara o visini prijevoza, naknada štete zbog nemogućnosti korištenja zemljišta tijekom ratnih dešavanja, naknada štete u vidu izgubljene dobiti i sl.).

PREPORUKA 15

Preporučamo Vijeću ministara BiH da posveti dužnu pozornost sudbenim sporovima kako bi se isti riješili u najboljem interesu institucija BiH. Vezano za postupke imenovanja rukovoditelja institucija isti trebaju biti provedeni blagovremeno sukladno zakonskim propisima, a kako bi se izbjegle potencijalne tužbe te druge posljedice.

10. KOMENTARI

Generalno tajništvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2020. godinu. Analizom dostavljenih komentara konstatirali smo da isti uglavnom predstavljaju potvrdu naših nalaza i obrazloženja s kojima smo i tijekom revizije bili upoznati i koje smo cijenili prilikom sačinjavanja nalaza i davanja preporuka. U komentarima je istaknut stav u pogledu ocjene nalaza koji su imali utjecaja na mišljenje revizora (točka 5.2. Izvješća) kao i u pogledu nalaza i preporuka na koje je u izvješću revizije skrenuta pozornost i neslaganje sa time da se isti navode u izvješću revizije Generalnog tajništva jer za iste nije nadležno i odgovorno Generalno tajništvo (točka 4.1., 8. i 9. Izvješća). Djelomično smo prihvatili obrazloženja vezano za skretanje pozornosti na poglavlje 4.1. Aktivnosti u nadležnosti Generalnog tajništva i Vijeća ministara BiH. Detaljno pojašnjenje pojedinih komentara, koji nisu prihvaćeni, dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Generalnog tajništva uz konačno Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Željko Ćavar, revizor, v.r.

Slaviša Vuković, viši IT revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	3.428.000	-12.500	3.415.500	3.061.569	90
Bruto plaće i naknade	2.295.000	-50.000	2.245.000	2.019.268	90
Naknade troškova uposlenih	305.000	50.000	355.000	350.522	99
Putni troškovi	142.000	-79.500	62.500	32.327	52
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	85.000		85.000	69.968	82
Izdaci za energiju i kom. usluge			0		
Nabava materijala	23.000	12.000	35.000	28.647	82
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	51.000	5.000	56.000	50.682	91
Unajmljivanje imovine i opreme	58.000	-40.000	18.000	6.617	37
Izdaci za tekuće održavanje	94.000		94.000	72.314	77
Izdaci za osiguranje	13.000		13.000	6.609	51
Ugovorene i druge posebne usluge	362.000	90.000	452.000	424.614	94
2. Kapitalni izdaci	619.000	12.500	631.500	298.669	47
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	269.000	32.500	301.500	298.669	99
Nabava ostalih stalnih sredstava	350.000	-20.000	330.000		0
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	4.047.000	0	4.047.000	3.360.238	83
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	4.047.000	0	4.047.000	3.360.238	83

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 24.02.2021. godine.

Generalni tajnik:
Robert Vidović

Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	5.483	5.618	98
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	5.483	5.618	98
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	362.994	510.654	71
Stalna sredstva	2.480.527	2.453.648	101
Ispravka vrijednosti	2.117.533	1.942.994	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	362.994	510.654	71
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	368.476	516.272	71
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	594.629	222.872	267
Kratkoročne tekuće obaveze	132.977	42.616	312
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema uposlenima	201.991	180.256	112
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	259.662		
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	362.994	510.654	71
Izvori sredstava	362.994	510.654	71
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	957.623	733.526	131

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 24.02.2021. godine.

Generalni tajnik:
Robert Vidović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Generalno tajništvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2020. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Generalnog tajništva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 16.03.2021. godine
broj: 06-16-1-1038-1/21

Generalni tajnik

Robert Vidović